

DOM UČENIKA SREDNJIH ŠKOLA U ZAJEČARU

P R A V I L N I K

**O PRAVIMA, OBAVEZAMA I ODGOVORNOSTIMA U
OSTVARIVANJU BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU
U DOMU UČENIKA SREDNJIH ŠKOLA U ZAJEČARU**

ZAJEČAR, septembar 2010. godine

Na osnovu člana 3. i 14. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS“, broj 101/05) i člana 32. Statuta Doma učenika srednjih škola u Zaječaru, Upravni odbor Doma učenika na sednici održanoj dana, 30.09.2010. godine, donosi

P R A V I L N I K

O PRAVIMA, OBAVEZAMA I ODGOVORNOSTIMA U OSTVARIVANJU BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom se u Domu učenika srednjih škola u Zaječaru (u daljem tekstu: Dom) uredjuje bezbednost i zdravlje na radu, u skladu sa normama utvrđenim pozitivnim propisima, kao i prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u ostvativanju bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 2.

Rad se u Domu organizuje tako da svi zaposleni mogu obavljati radne aktivnosti bez opasnosti za život i zdravlje.

Organizacija rada je zasnovana na zakonu i drugim pozitivnim propisima, kao utvrđenim merama kojima se obezbeđuje bezbednost i zdravlje na radu.

Član 3.

Pravo na bezbednost i zdravlje na radu imaju:

- svi zaposleni,
- učenici i
- sva druga lica koja obavljaju rad u Domu, po bilo kom osnovu.

Član 4.

Zaposleni imaju pravo i dužnost da se kod zasnivanja radnog odnosa ili promene radnog mesta upoznaju sa opasnostima i štetnostima na radu ili da se stručno oposobe za bezbedan rad.

Zaposleni imaju pravo da se upoznaju sa sprovodenjem mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 5.

Kada zbog uvodjenja nove tehnologije nisu propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu na tim tehnologijama, Dom do donošenja odgovarajućih propisa, primenjuje opšte poznate mere bezbednosti i zdravlja na radu.

Pod opšte poznatom merom smatra se mera kojom se može otkloniti opasnost pri radu ili smanjiti štetnost po zdravlje zaposlenog, primenom postojećih sredstava.

Član 6.

Bezbedni uslovi rada ostvaruju se primenom savremenih, organizacionih, tehničkih, zdravstvenih, socijalnih i drugih mera i sredstava, kojima se obezbeduje:

1. da se radna sredina projektuje, izgradi i održava tako da se rad obavlja prema prirodi posla, primenom mera zaštite po život i zdravlje zaposlenog,
2. da se radni uslovi prilagode fizičkim i psihičkim sposobnostima zaposlenih, a organizacija i tehnologija rada postave tako da zaposleni obavlja rad u najpovoljnijim uslovima,
3. da električne instalacije i ostale instalacije budu projektovane, odnosno izvedene i održavane u skladu sa tehničkim propisima, standardima i propisima o bezbednosti i zdravlju na radu, na način koji obezbeduje potrebnu sigurnost zaposlenih,
4. da u radnim i pomoćnim prostorijama, odnosno na mestima rada hemijske, fizičke i biološke štetnosti ne budu iznad dozvoljenih granica, a mikroklima i osvetljenje u skladu sa propisima i normativima, tehničkim merama, standardima i propisima o bezbednosti i zdravlju na radu,
5. da mašine, alati, oprema i druga tehnička sredstva budu projektovana, postavljena i upotrebljavana na način koji obezbeduje potrebnu sigurnost zaposlenih,
6. da se opasne materije, koje mogu prouzrokovati profesionalna oboljenja ili povrede na radu, upotrebljavaju samo u uslovima koji obezbedjuju odgovarajuću sigurnost i zaštitu životne sredine,
7. da se sredstva i oprema lične zaštite upotrebljavaju samo kad ne postoji mogućnost primene drugih odgovarajućih mera bezbednosti i zdravlja na radu.

PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH

Prava zaposlenih

Član 7.

Zaposleni ima pravo na uslove rada koji mu obezbedjuju bezbedan rad.

Zaposleni ima pravo da obavlja rad prema zdravstvenim sposobnostima i da stručno bude osposobljen za bezbedan rad.

Član 8.

Zaposleni ima pravo na odgovarajuća lična zaštitna sredstva i opremu.

Korisnici sredstava i opreme dužni su da ih upotrebljavaju i koriste na način kako to predviđaju uputstva za upotrebu, da ih održavaju u ispravnom i čistom stanju.

Član 9.

Vrstu sredstava lične zaštite i poslovi za čije obavljanje je potrebno njihovo korišćenje utvrдиće lice odgovorno za bezbednost i zdravlje na radu posebnim aktom.

Član 10.

Zaposleni ima pravo da odbije da radi ako mu preti neposredna opasnost po život i zdravlje na radnom mestu na koje je odredjen, zbog toga što nisu sprovedene propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu za vreme dok se one ne sprovedu.

Član 11.

Zaposleni ima pravo da zahteva ostvarivanje svojih prava u vezi sa bezbednošću i zaštitom zdravlja na radu.

Zahtev za ostvarivanje prava podnosi direktoru Doma.

Ako se po zahtevu zaposlenog ne postupi u roku od 8 dana od dana podnošenja, ili ako zaposleni smatra da tražene mere zaštite na radu nisu sprovedene, može se obratiti i nadležnoj inspekcijskoj rada.

Član 12.

Zaposleni je dužan:

1. da rad obavlja sa punom pažnjom radi bezbednosti svog zdravlja kao i bezbednosti i zdravlja drugih zaposlenih,
2. da se pridržava propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu i da sredstva lične zaštite koristi u skladu sa utvrđenim namenom,
3. da o uočenim nedostacima, kvarovima i drugim pojavama koje bi mogле da ugroze zdravlje i bezbednost na radu, da odmah obavesti neposrednog rukovodioca ili dežurnog vaspitača,
4. da za vreme rada ne konzumira alkohol i druga sredstva zavisnosti i
5. da se podvrgne proveri da li je pod dejstvom alkohola i drugih sredstava zavisnosti.

Član 13.

Zaposleni koji se ne pridržava utvrđenih mera bezbednosti i zdravlja na radu čini povredu radne obaveze i podleže odgovornosti saglasno odredbama Zakona o radu, Pravilnika o radu i Ugovora o radu.

Obaveze i odgovornosti direktora

Član 14.

Direktor obezbeđuje uslove za organizovanje i sprovodjenje mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Direktor je dužan da:

- aktom u pismenoj formi odredi lice za bezbednost i zdravlje na radu,
- utvrdi način osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad,
- obezbedi zaposlenim korišćenje sredstava opreme za ličnu zaštitu na radu,
- donese akt o radnim mestima sa posebnim rizicima rada, odnosno da donese akt o proceni rizika na način po postupku propisanim zakonom,
- utvrdi slučajeve i način provere zaposlenih pod uticajem alkohola i drugih sredstava zavisnosti i
- vrši i druge poslove iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu koji su utvrđeni pozitivnim propisima.

Član 15.

Direktor se ne oslobođa odgovornosti bez obzira da li je preneo ovlašćenja, prava, obaveze i odgovornosti na drugog zaposlenog.

Član 16.

Poslove bezbednosti i zdravlja na radu obavlja lice koje ima položen stručni ispit u skladu sa odredbama Zakona o bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 17.

Poslodavac je dužan da omogući zaposlenom koji obavlja poslove bezbednosti i zdravlja na radu nezavisno i samostalno obavljanje ovih poslova.

Lice koje obavlja poslove bezbednosti i zdravlja na radu naročito:

- učestvuje u pripremi akta o proceni rizika,
- vrši kontrolu i daje savete direktoru o planiranju, izboru, korišćenju i održavanju sredstava za rad i opreme za ličnu zaštitu na radu,
- organizuje preventivne i periodične pregledе i ispitivanja opreme za rad,
- svakodnevno prati i kontroliše primenu mera za bezbednost i zdravlje na radu,
- priprema i sprovodi osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, priprema uputstva za bezbedan rad,
- zabranjuje rad na radnom mestu ili upotrebu sredstava za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog,
- vodi evidenciju u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu u Domu.

Član 18.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu za svoj rad u sprovodjenju mera bezbednosti i zdravlja na radu, neposredno je odgovorno direktoru.

E V I D E N C I A

Član 19.

Dom je dužan da vodi i čuva evidencije o:

- radnim mestima sa povećanim rizikom,
- zaposlenima rasporedjenim na radna mesta sa povećanim rizikom,
- povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom,
- zaposlenima osposobljenim za bezbedan i zdrav rad,
- izvršenim pregledima opreme za rad i opreme za ličnu zaštitu na radu,
- prijavama o povredi na radu.

N A D Z O R

Član 20.

Nadzor nad primenom ovog Pravilnika, preduzetih mera koje se odnose na bezbednost i zdravlje na radu, vrši ministarstvo nadležno za rad, preko inspektora rada.

Član 21.

Dom je dužan da u roku koji odredi inspektor rada, preduzme naložene mere i orklni utvrđjene nedostatke u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih.

OSIGURANJE ZAPOSLENIH

Član 22.

Dom vrši osiguranje zaposlenih za slučaj povrede na radu i profesionalnog oboljenja.

Način i vrste osiguranja određuje direktor u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, a plaćanje premija vrši se iz sredstava poslodavca.

PRVA POMOĆ

Član 23.

Prvu pomoć zaposlenima u slučaju povrede ili iznenadne bolesti na radu pružaju:

- zaposleni sposobljeni za pružanje prve pomoći,
- najbliža zdravstvena ustanova,
- svaki zaposleni koji se zatekne u radnoj okolini dužan je da prema svojim mogućnostima i znanju u slučaju nezgode na radu učestvuje u pružanju prve pomoći.

Član 24.

U Dom mora biti na vidnom mestu postavljen ormarić sa neophodnom opremom i sredstvima za pružanje prve pomoći.

Na ormariću moraju biti ispisani brojevi telefona hitne službe Doma zdravlja, kao i imena lica sposobljenih za pružanje prve pomoći.

Sredstva za pružanje prve pomoći moraju se redovno dopunjavati.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

Za sve poslove u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu koji nisu regulisani ovim Pravilnikom, neposredno će se primenjivati odredbe Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu.

Član 26.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Doma.

UPRAVNI ODBOR
